

- A rendőr a közbiztonság érdekében a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja [Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont első fordulata].²
- A rendőr - intézkedése során — az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat [Rtv. 47. §].
- A rendőr magánlakásba — a törvényben meghatározott kivételektől eltekintve — bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be [Rtv. 39. (1) bekezdés]. A GVH eljárásában való közreműködés esetében a bírói határozat jogosít a belépésre, amennyiben arról kifejezetten rendelkezik.
- A rendőr a feladata ellátása során — jogszabály eltérő rendelkezése hiányában — beléphet a magánlakásnak nem minősülő egyéb helyre, és ott az intézmény rendjének lehetőség szerinti tiszteletben tartásával intézkedhet. [Rtv. 40. § (1) bekezdés].

6. Összefoglalva tehát a fentieket a "jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedés" nem terjed ki az eljárásban való közreműködésre, azaz például a bezárt ajtók, szekrények, fiókok stb. felnyitására, erre a GVH vizsgálója jogosult. Nem terjed ki továbbá a verbális megnyilvánulások kezelésére, de kiterjed a jogszerűen eljáró személy biztonságának megóvására, amennyiben az eljárást akadályozó akarat tettelegességben jelentkezik.

A rendőr feladata továbbá az ellenszegülés megszüntetése és az illetéktelen személyek távol tartása a cselekmény helyszínétől. Ilyen esetekben a rendőr kötelessége a szakszerű, hatékony fellépés és jogában áll az Rtv.-ben foglalt kényszerítő eszközök alkalmazása is. Gyermekkel és láthatóan terhes nővel szemben — az érintett lehető kíméletével — csak testi kényszer és bilincs alkalmazható, más kényszerítő eszköz kizárólag jogos védelmi helyzetben. Egyéb személyekkel szemben a fentiekén túl könnygázspray, rendőrbot, szolgálati kutya, útzár és lőfegyver is alkalmazható.

² Adatszolgáltatással, nyilvántartással, hatósági ellenőrzéssel kapcsolatos kötelezettségek megszegésének szabálysértését követi el, aki a tevékenységét érintő hatósági ellenőrzést akadályozza, és ezért ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható [218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet az egyes szabálysértésekről, 31. § (1) bek.]. (A Tpv. 65. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH vizsgálatára irányadók a hatósági ellenőrzés szabályai.)

GAZDASÁGI

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL
Versenykultúra Központ
1054 Budapest, Alkotmány u. 5.
www.gvh.hu

A Rendőrség közreműködése a VERSENYHIVATAL által folytatott versenyfelügyeleti eljárásokban, illetve az Európai Bizottság által az EK-Szerződés 81–82. cikkeinek feltételezett megsértése miatt folytatott eljárásokban

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL
VERSENYKULTÚRA KÖZPONT

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvényben (Tpv., versenytörvény), illetve a közösségi versenyszabályokat tartalmazó EK-Szerződésben foglalt versenyt korlátozó megállapodások és gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmának¹ feltételezett megsértése miatt hivatalból indult eljárásokban mind a Gazdasági Versenyhivatal (GVH), mind az Európai Bizottság a tényállás tisztázása érdekében — helyszíni vizsgálat lefolytatásához szükséges — széles körű kutatási jogosítványokkal is rendelkezik.

1. A Tpv. 65/A. §-ának (1) bekezdése jogosítja fel a GVH munkatársait a helyszínen való kutatásra. Eszerint a GVH vizsgálója a versenytörvény 11. és 21. §-a, illetve az EK-Szerződés 81. és 82. cikke alapján hivatalból indult eljárásban

- bármely helyszínt átkutathat,
- oda önhatalmúlag, a tulajdonos (birtokos), illetve az ott tartózkodó személyek akarata ellenére beléphet,
- e célból lezárt területet, épületet, helyiséget felnyithat.

A kutatás során a vizsgáló az ügyfelet, az ügyfél megbízottját (volt megbízottját), alkalmazottját (volt alkalmazottját) szóban vagy írásban felvilágosítás és magyarázat adására kötelezheti, illetve a helyszínen más módon tájékozódhat. Magán célú, illetve magánhasználatú helyiségben (ideértve a járműveket és más területet is) kutatást folytatni csak akkor lehet, ha az az ügyfél bármely jelenlegi vagy volt vezető tisztviselője, alkalmazottja, megbízottja, valamint a ténylegesen az irányítást gyakorló, vagy korábban irányítást gyakorolt más személy használatában van [65/A. § (2) bekezdés].

A Tpv. 65/A. § (3) bekezdése szerint ilyen vizsgálati cselekményre előzetes bírói engedéllyel kerülhet sor. A GVH engedély iránti írásbeli kérelmét a Fővárosi Bíróság bírálja el, a kérelem beérkezésétől számított hetvenkét órán belül. A 65/A. § (4) bekezdése értelmében a bíróság a kérelmezett vizsgálati cselekményt akkor engedélyezi, ha a GVH valószínűsíti, hogy más vizsgálati cselekmény nem vezetne eredményre, és ésszerű megalapozottsággal feltehető, hogy az indítvány szerinti helyszínen a megjelölt jogsértéssel kapcsolatos információforrás fellelhető, és feltételezhető, hogy azt önként nem bocsátanák rendelkezésre vagy felhasználhatatlanná tennék.

A 65/A. § (8) bekezdése kimondja, hogy a vizsgálati cselekményhez a GVH a Rendőrség közreműködését igényelheti, a Rendőrség a rá vonatkozó szabályokban megállapított kényszerítő intézkedéseket, eszközöket alkalmazhatja.

2. Az Európai Bizottság által a közösségi versenyszabályok megsértésének gyanúja miatt folytatott eljárásokban a vizsgálatban részt vevők helyszíni vizsgálati jogkörét az 1/2003/EK rendelet határozza meg (20. cikk). Eszerint a Bizottság által a helyszíni vizsgálat lefolytatására felhatalmazott tisztviselőknek és egyéb kísérő személyeknek jogában áll, hogy

- a vállalkozásoknak és vállalkozások társulásainak bármely helyiségébe, területére és közlekedési eszközébe belépjenek;
- az üzletmenethez kapcsolódó könyveket és más feljegyzéseket megvizsgálják, függetlenül attól, hogy milyen eszközön tárolják ezeket;
- bármilyen formában elkészítsék vagy megszerezzék az ilyen könyvek vagy feljegyzések másolatát vagy kivonatát;
- a helyszíni vizsgálatához szükséges időre és mértékben lepecsételjenek bármilyen üzlethelyiségeket és könyveket vagy nyilvántartásokat;
- magyarázatot kérjenek a vállalkozás vagy a vállalkozások társulásának bármely képviselőjétől vagy dolgozójától az ellenőrzés céljához és tárgyához kapcsolódó tényről vagy dokumentumról, valamint a választ rögzítsék.

Azon tagállam tisztviselői vagy versenyhatósága által meghatalmazott vagy kijelölt egyéb személyek, amelynek területén a helyszíni vizsgálatra sor kerül, a hatóság vagy a Bizottság kérelmére aktívan segítik a kutatás lefolytatásában a Bizottság munkatársait. Ilyenkor őket a fent említett jogkörök szintén megilletik.

Amennyiben a tisztviselők és a Bizottság által meghatalmazott egyéb kísérő személyek megállapítják, hogy valamely vállalkozás az elrendelt helyszíni vizsgálatot akadályozza, az érintett tagállamnak kell megfelelő segítséget nyújtania — szükség esetén a Rendőrség támogatását kérve — a vizsgálati cselekmény elvégzéséhez.

Magyarországon ilyen esetben a Rendőrség közreműködését a GVH jogosult kérni, a Tpv. 91/F. §-ának (4) bekezdése alapján.

3. Az érintett vállalkozás ellenszegülése esetén tehát a versenytörvény, illetve a közösségi rendelet alapján a Rendőrség segítséget köteles nyújtani a helyszíni vizsgálatához. A rendőrség számára a közreműködés kérésének jogszerűségét a kutatást engedélyező bírói végzés igazolja. A gyakorlat az, hogy a kiadott engedélybe a bíróság kifejezetten bele is foglalja a Rendőrség igénybevételére való felhatalmazást.

4. A rendőrség igénybevétele az érintett vállalkozás részéről a helyszínen jelenlevő személyek ellenállásának leküzdése, vagy az eljáró vizsgáló testi épségének biztosítása céljából válhat szükségessé. Ilyen eset lehet, ha pl. valaki (alkalmazott, tulajdonos, vezető tisztviselő) fizikailag akadályozza a belépést valamelyik helyiségbe, vagy megakadályozza iratok, számítógépek, iratszekrények stb. átvizsgálását. Az is előfordulhat, hogy valaki megpróbál megsemmisíteni egy megtalált bizonyítékot. Ezekben az esetekben válhat szükségessé a Rendőrség közbelépése. A segítséget a területileg illetékes rendőrkapitányságok nyújtják, így a GVH-nak e szerveket kell megkeresnie a közreműködés biztosítása végett.

5. A versenytörvény értelmében a Rendőrség közreműködése során a rá irányadó szabályok szerinti intézkedéseket, eszközöket alkalmazhatja. Ennek keretében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) következő rendelkezéseinek alkalmazása merülhet fel.

- A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek — ha jogszabály, vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik — mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszabályi intézkedésének való ellenszegülés esetén az Rtv.-ben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók [Rtv.19. § (1)-(2) bekezdés].
- A rendőr a feladata ellátása során jogosult megtiltani, illetőleg megakadályozni, hogy valamely bűncselekmény, szabálysértés, baleset, egyéb esemény helyszínét megváltoztassák [helyszín biztosítása - Rtv. 43. §].

¹ A Tpv. 11., 21. §-a, illetve az EK-Szerződés 81., 82. cikke.